

Interkultura

1. Co je to kultura?

- Integrovaný systém naučených vzorců chování, které jsou charakteristické pro všechny členy dané společnosti, a které nejsou dědičné (Hoebel)
- Brýle, kterými vidíme svět
- Různé tradice, zvyky, atd.
- Různé vnímání situací, kultur, národů...
- Vytváření obrazu toho, jací jsou ostatní
- Různé přístupy k řešení problémů

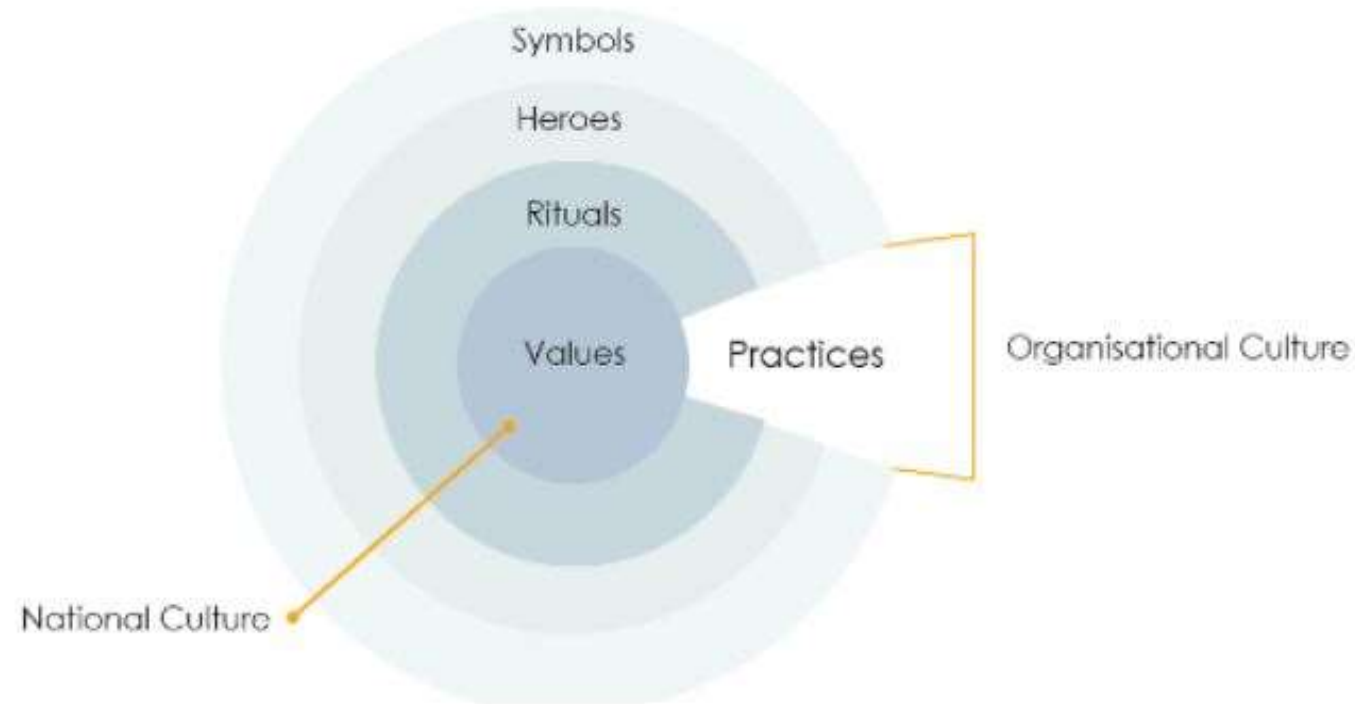
Kultura dle Hofstedeho

- Kolektivní software
 - Každý jedinec zažité schéma myšlení a pocitů - způsob jeho jednání
 - Nejvíce v raném dětství, uložené schéma je velmi těžké odnaučit či změnit
- 3 specifické úrovně mentálního programování:
 - Lidská povaha (univerzální, zděděná)
 - Kultura (specifická skupině, naučená)
 - Osobnost jedince (vlastní jedinci, naučená i zděděná)

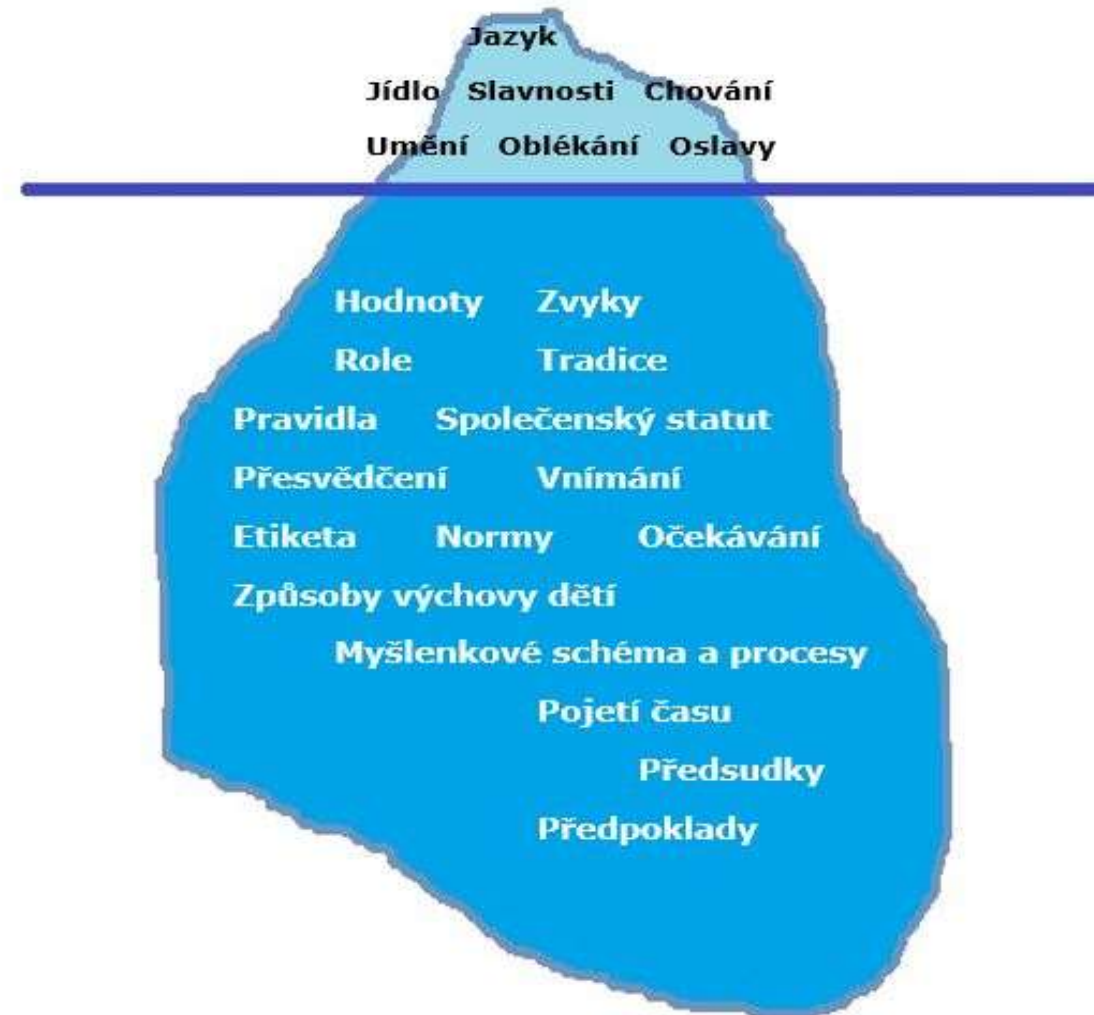
1.2 Vrstvy národní kultury

→ Hofstede

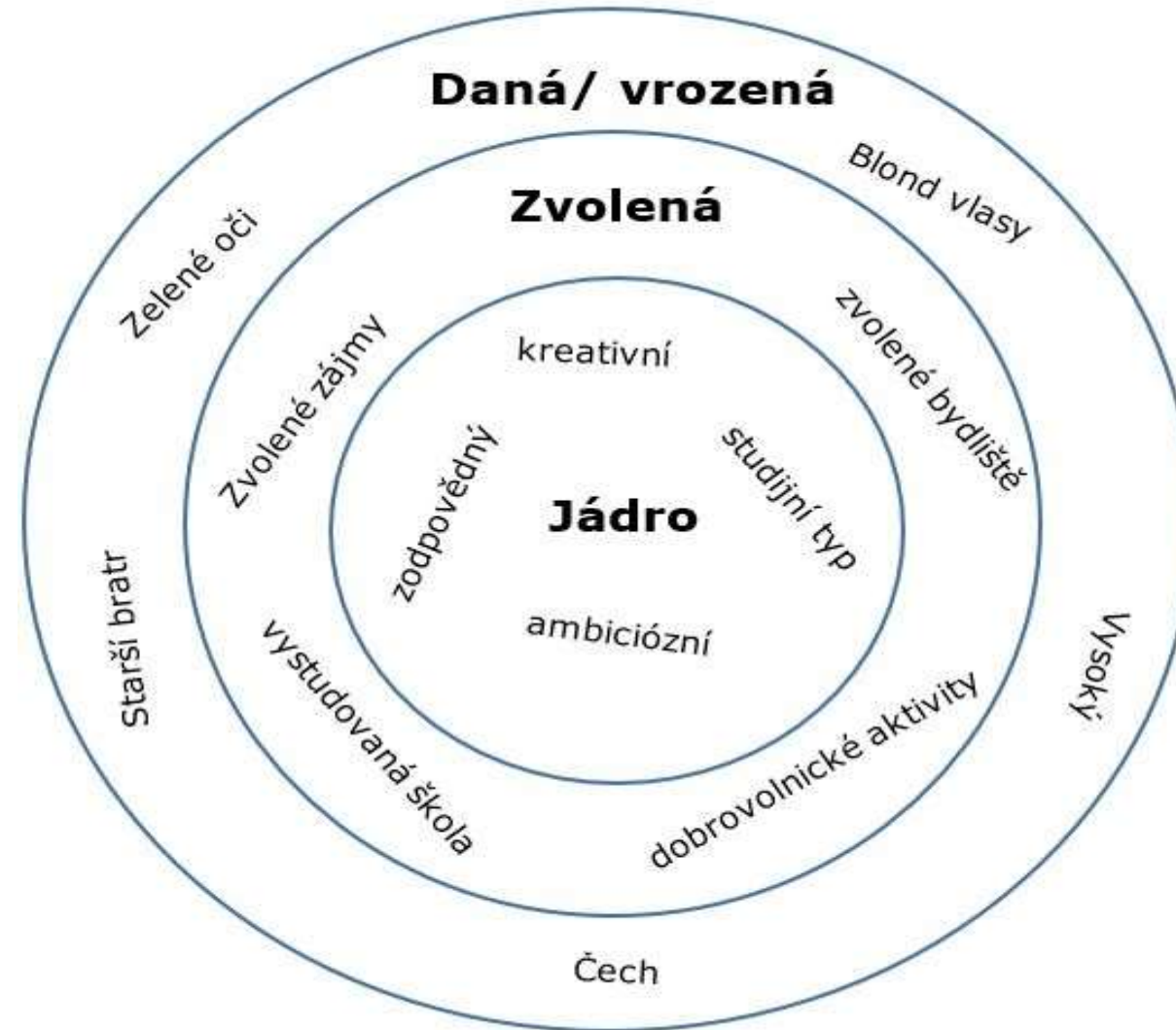
The different levels of culture



Kultura jako ledovec



1.3 Sociální identita



2.1 Percepce

- Sociální percepce (vnímání) je proces, ve kterém lidé přijímají informace ze svého okolí prostřednictvím všech svých smyslů. Tyto informace následně zpracovávají za účelem jejich interpretace (Bedrnová)
- Interpersonální
 - Subjekt percepce (vnímající osoba)
 - Objekt percepce (vnímaná osoba)
 - Situační kontext

Chyby v percepce

1. Efekt pořadí
2. Haló efekt
3. Stereotypy
4. Projekce
5. Hornový efekt

2.2 Komunikace

- Sociální komunikace představuje zprostředkování pozorovaných projevů mezilidských vztahů (Watzlawick)
- Laswellův komunikační model:
 - KDO (komunikátor)
 - říká CO (sdělení)
 - pomocí jakého KANÁLU
 - KOMU (posluchač/i)
 - s jakým EFEKTEM
- Zpětná vazba

Druhy komunikace

→ Verbální

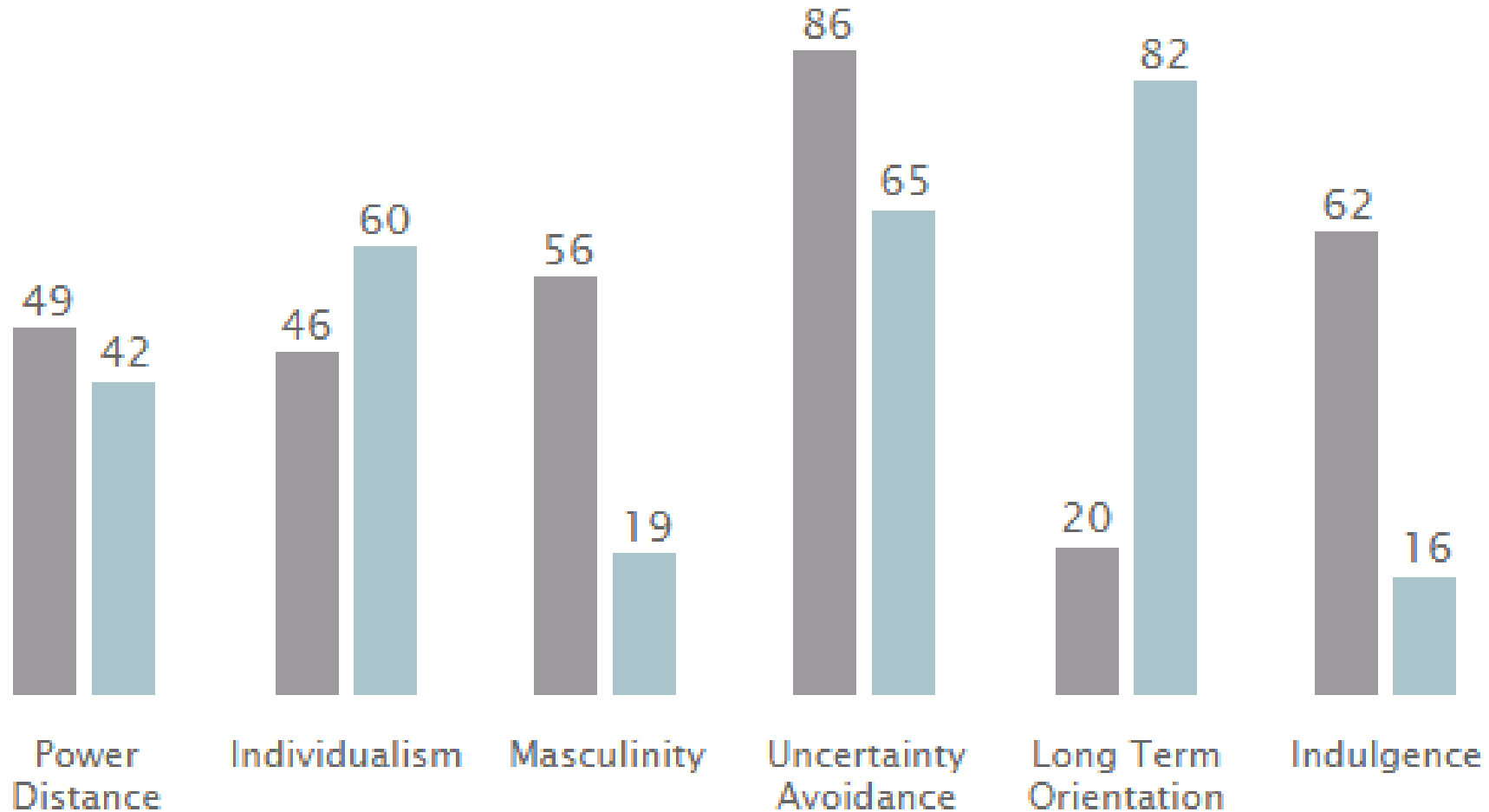
→ Prostřednictvím specifického znakového systému (řeč a písmo), který je dán konvencí a představuje obecný systém významů přijímaný všemi členy určitého společenství

→ Neverbální

→ Tvořena gesty, mimikou, postojí, pohyby, gesty, úpravou zevnějšku, vzdáleností mezi mluvčími, atd

→ Problémy a chyby v sociální komunikaci

3.1 Dimenze národní kultury Geerta Hofstedeho

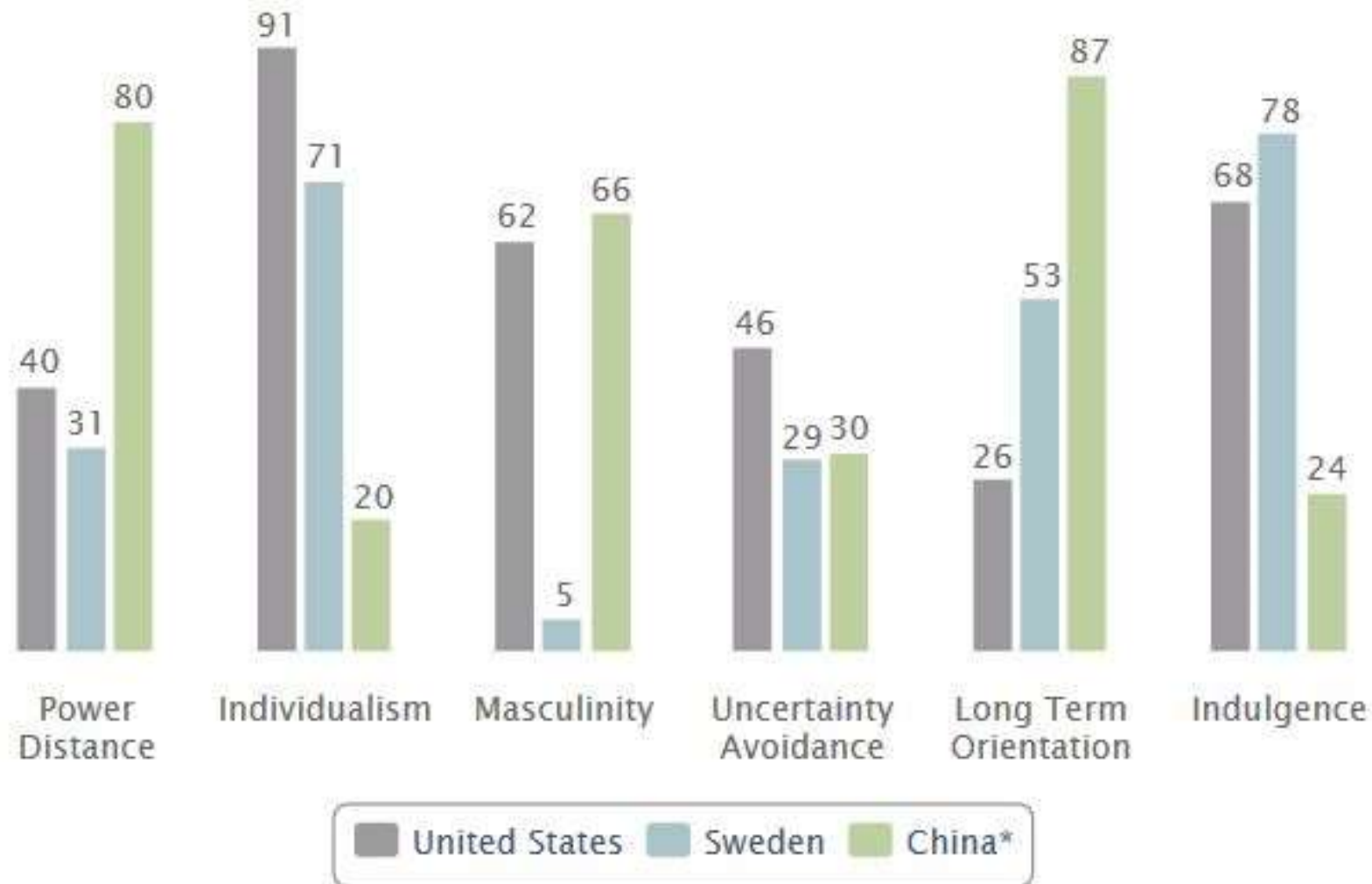


Hofstedeho dimenze (2)

- Vzdálenost od moci (PDI – „Power Distance Index“)
- Individualismus vs. kolektivismus (IDV)
- Maskulinita vs. feminita (MAS)
- Vyhýbání se nejistotě (UAI – „Uncertainty Avoidance“)

- Dlouhodobá vs. krátkodobá orientace (LTO – „Long Term Orientation“; 1991 M. H. Bond)
- Požitkářství vs. zdrženlivost (IND – „Indulgence“; 2010 M. Minkov)

Hofstedeho dimenze (3)



3.3 Dimenze národní kultury Fonse Trompenaarse

- Vztah k druhým lidem
 - Universalismus versus partikularismus
 - Individualismus versus kolektivismus
 - Neutrální versus emocionální
 - Specifický versus difúzní
 - Úspěch versus přisuzování
- Vztah k času
 - Následný versus souběžný čas
- Vztah k přírodě.
 - Vnitřní versus vnější orientace

3.4 Dimenze národní kultury Edwarda T. Halla

Faktor	Vysoko-kontextová kultura	Nízko-kontextová kultura
Jasnost sdělení	Mnoho skrytých sdělení vyplývajících ze situace, používání metafor a nutnost „čtení mezi řádky“	Jasně a zřetelně sdělení, jednoduché a přesné ve významu
Zdroj kontroly a odpovědnost za selhání	Vnitřní kontrola, přijetí osobní odpovědnosti za selhání	Kontrola z vnějšku, vinu za selhání nesou ostatní
Použití neverbální komunikace	Velké množství neverbální komunikace	Větší zaměření na verbální komunikaci, menší význam řeči těla
Vyjádření reakce	Rezervované, vnitřní reakce	Navenek viditelné a zřetelné reakce
Provázanost a oddělenost skupin	Jednoznačné rozdělení mezi vnitřními a vnějšími skupiny (in-group a out-group), rozdělení na „my“ a „oni“, silné rodinné vazby	Flexibilní a otevřené vzorce rozdělování do skupin, dle potřeby se mohou měnit
Vztahy mezi lidmi	Silné vztahy mezi lidmi s akcentem na rodinu a komunitu	Slabé vztahy mezi lidmi s menším sklonem k loajalitě
Míra povinnosti vůči existujícím svazkům	Velký závazek k dlouhodobým vztahům, vztahy jsou důležitější než úkoly	Nízká oddanost vůči vztahům, úkoly jsou než vztahy
Časová flexibilita	Čas je flexibilní, otevřená proměnná, proces je důležitější než výsledný produkt	Čas je vysoce organizován, produkt je důležitější než proces

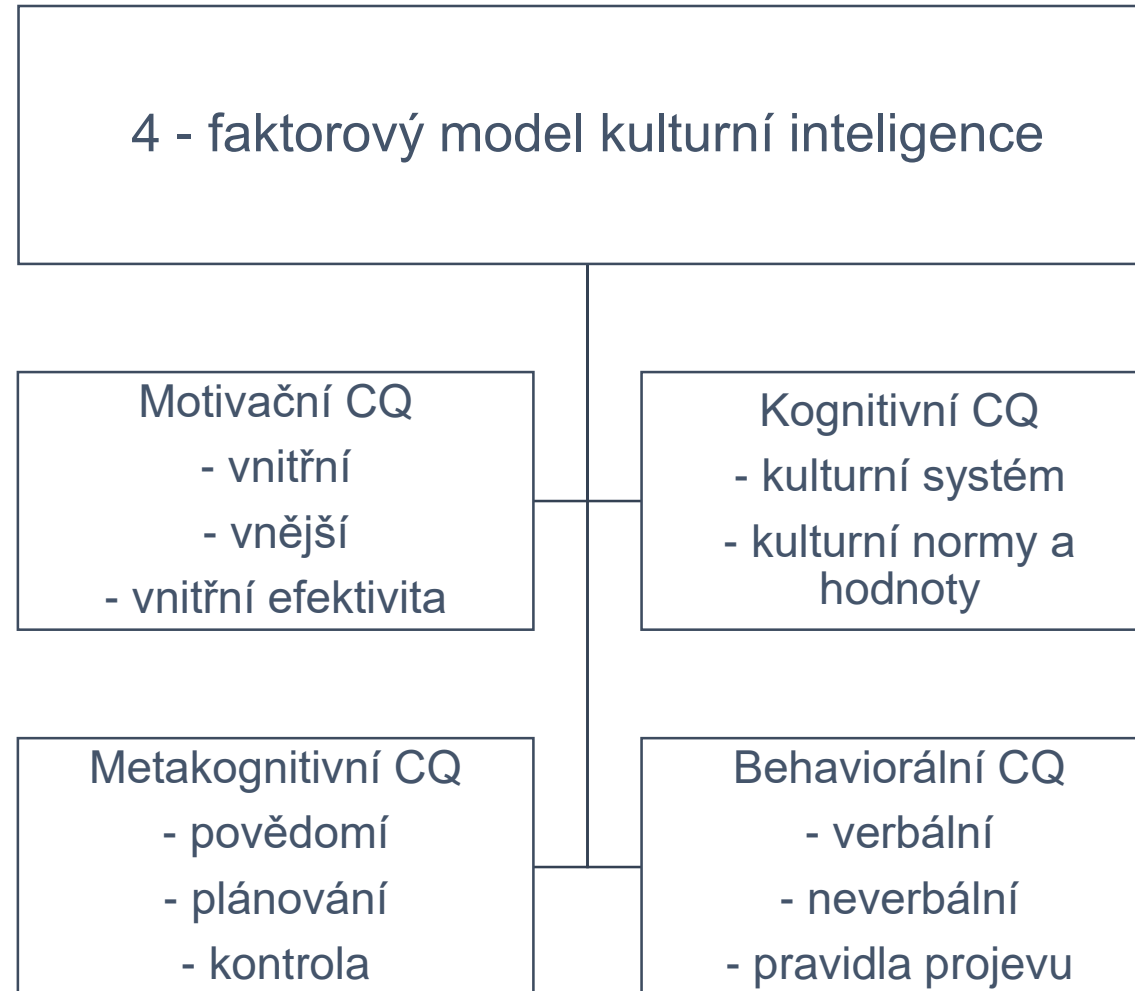
3.4 Dimenze národní kultury Edwarda T. Halla (2)

Faktor	Monochronní	Polychronní
Činnosti	Jediná činnost v určitý čas	Více činností najednou
Pozornost	Koncentrace na práci	Jednoduše se rozptylují od činností
Zaměření na čas	Přemýšlejí o tom, kdy mají být věci hotovy	Přemýšlí o tom, čeho mají dosáhnout
Priority	Práce na prvním místě	Vztahy na prvním místě
Respektování vlastnictví	Pouze občas si půjčují věci	Půjčování (si) věcí často a bez překážek
Dochvilnost	Důraz na rychlost a přesnost	Dochvilnost ovlivněna vztahovými faktory

3.4 Dimenze národní kultury Edwarda T. Halla (3)

Faktor	Monochronní	Polychronní
Činnosti	Jediná činnost v určitý čas	Více činností najednou
Pozornost	Koncentrace na práci	Jednoduše se rozptylují od činností
Zaměření na čas	Přemýšlejí o tom, kdy mají být věci hotovy	Přemýšlí o tom, čeho mají dosáhnout
Priority	Práce na prvním místě	Vztahy na prvním místě
Respektování vlastnictví	Pouze občas si půjčují věci	Půjčování (si) věcí často a bez překážek
Dochvilnost	Důraz na rychlost a přesnost	Dochvilnost ovlivněna vztahovými faktory

3.5 Kulturní inteligence



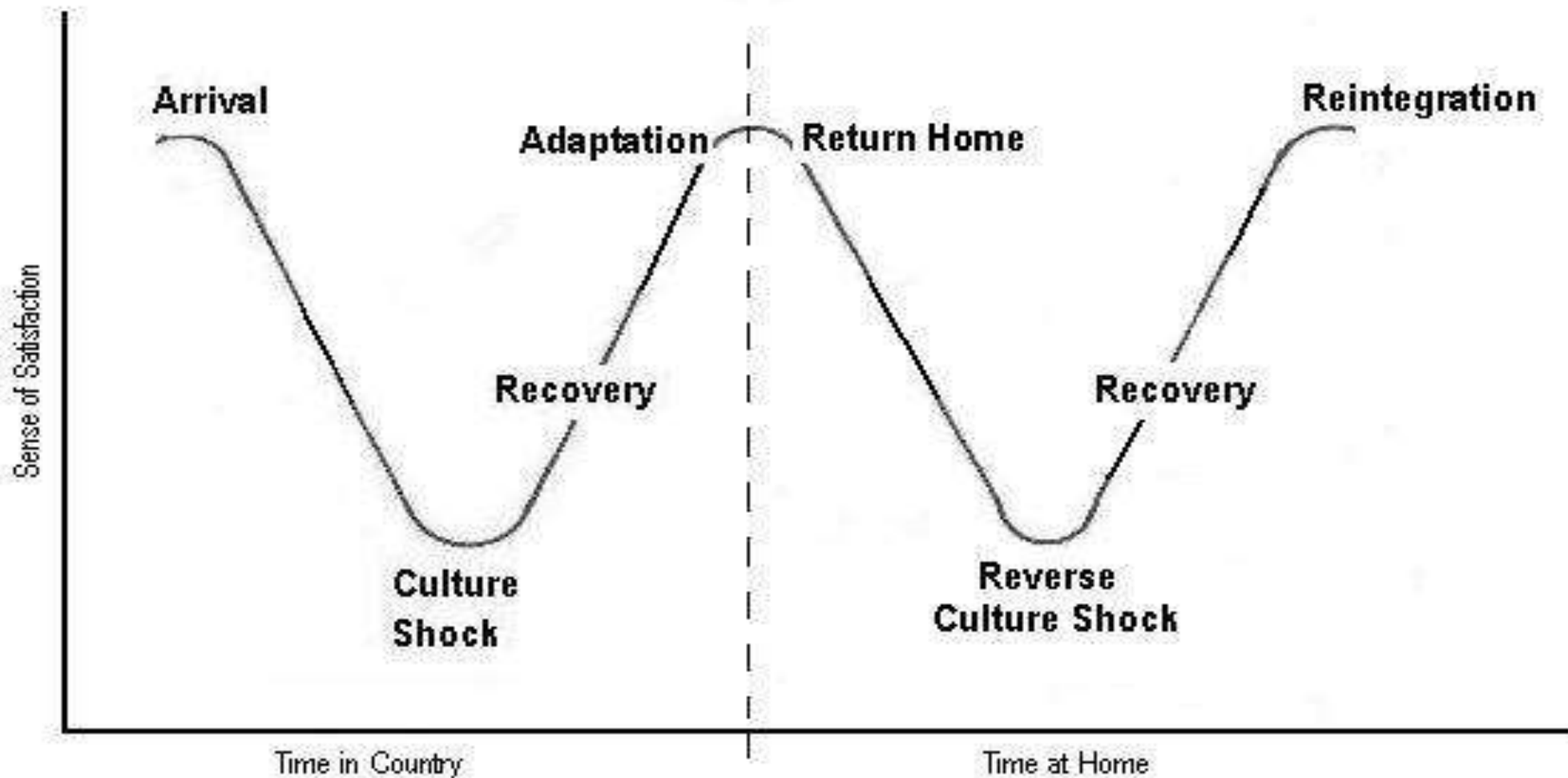
4.1 Adaptabilita na jiné kultury

- Pozorujte ostatních a učte se z jejich odlišností
- Vyhledávejte rozmanité pracovní výzvy, především takové, které zahrnují spolupráci s jedinci z odlišných kultur
- Cestujte kdykoliv můžete (pokud můžete)
- Zažijte odlišné kultury v místě, kde se
- Naučte se další jazyk
- Čtěte o dalších kulturách, vzdělávejte se pomocí dokumentů či dalších médií
- Pozorujte ostatní

Rozvoj adaptability

- Ochota a schopnost rozeznat a pochopit rozdíly v odlišných kulturách a efektivně pracovat v jimi vytvořeném prostředí (Deal)
- Cross-Cultural Adaptability Inventory
 - Emoční elasticita – schopnost poučit se z předešlé zkušenosti a pozitivně reagovat na zkušenost novou;
 - Flexibilita či otevřenost – užívání si odlišných způsobů myšlení a chování;
 - Přesnost vnímání – schopnost adekvátně vnímat různé aspekty svého okolí;
 - Osobní autonomie – schopnost vytvořit si osobní systém hodnot a přesvědčení, za současného respektování hodnot ostatních

4.2 Kulturní šok



Metody zmírnění kulturního šoku

- Zjistěte si co nejvíce informací o nové kultuře
- Naučte se co nejvíce z lokálního jazyka, abyste předešli nedorozuměním
- Tolerujte novou kulturu, nehodnoťte a neodsuzujte odlišnosti v kultuře
- Ptejte se a diskutujte
- Buďte v kontaktu s místními
- Nestyděte se, když budete dělat nebo vidět věci odlišně